

Івашко Олена

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Крисько Ж. Л.)

ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах загострення конкурентної боротьби за лідерство на ринку постає питання необхідності здійснення підприємствами інноваційної та інвестиційної діяльності, що стає особливо важливою проблемою на сьогодні. Переорієнтація вітчизняної економіки на інноваційний шлях розвитку належить до стратегічних завдань, вирішення яких потрібне для зміцнення позицій України на світовому ринку [1, с. 169].

Інвестиційний потенціал підприємства розглядається як організована сукупність наявних економічних ресурсів, що перебуває у системній єдності, а також зумовлених ними за сучасного рівня розвитку, можливостей щодо мобілізації внутрішніх та зовнішніх інвестиційних коштів для реалізації стратегічних та тактичних цілей підприємства через механізм інвестування.

Основними факторами розвитку інвестиційного потенціалу підприємства вважають: дохідність, платоспроможність та фінансова стійкість підприємства у довгостроковому періоді; економічний стан у визначеній фазі життєвого циклу; обсяг та ефективність інвестицій; діяльність підприємства з залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій та їх ефективного використання; можливість ефективно використовувати залучені у розвиток підприємства інвестиційні ресурси; спроможність підвищувати їх ефективність; збільшення прибутку підприємства та його працівників.

Отже, інвестиційну діяльність можна розглядати з двох позицій. У широкому розумінні інвестиційна діяльність пов'язана із вкладенням фінансів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку. У вузькому розумінні інвестиційна діяльність, власне інвестування, процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення. Суть інвестиційної діяльності розкривається, як на мікро-, так і на макрорівні, та визначається ефективністю використання інвестиційних ресурсів. Тому вирішальне значення мають результати господарської діяльності інвестиційних галузей. Їх технічний рівень, організація виробництва,

здатність до засвоєння інновацій здійснюють основний вплив на інвестиційний цикл, окупність і віддачу інвестиційних ресурсів [2, с. 16].

На нашу думку, інвестиційний потенціал визначає наявність власних фінансових ресурсів, а також потенційну спроможність підприємства до залучення ресурсів для здійснення інвестиційної діяльності.

На сучасному етапі розвитку значну увагу варто приділити підвищенню інноваційної активності підприємств, яка надає реальні можливості залучення у наукову сферу приватного капіталу, організації, мережі малих, середніх та реорганізації крупних підприємств, що здатні мобільно опановувати наукоємні технології, впроваджувати їх у виробництво.

Однією з головних проблем низького рівня інноваційної активності на підприємствах є недостатність коштів (хоча проведення ефективної інноваційної діяльності потребує значних фінансових внесків) та низький рівень системи стимулювання інноваційної діяльності.

Впровадження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку підприємств дає можливість системно вирішувати проблеми, що виникають при зміні методів і підходів до інвестиційного забезпечення інноваційних процесів, раціоналізації механізмів управління залучення інвестицій.

На сьогодні не існує чіткого пояснення інноваційного потенціалу, наприклад Гринько Т. В. розглядає інноваційний потенціал, як сукупність природних і трудових ресурсів, організаційних та інформаційних компонентів, матеріальних умов, що функціонують як єдине ціле в умовах впливу факторів зовнішнього середовища з метою вирішення завдань інноваційної діяльності [3, с. 56].

На нашу думку, розвиток інновацій у вітчизняних підприємствах стримують такі фактори, як брак фінансування, високі кредитні ставки, недосконалість законодавства, великий економічний ризик, недостатність попиту на конкретну продукцію, мала кількість інформації про ринки збуту.

Тому інвестиційно-інноваційний розвиток вітчизняних підприємств повинен базуватися на:

- безпосередній участі держави задля рівня розвитку інвестиційно-інноваційного потенціалу підприємств;
- визначенні пріоритетних галузей для зовнішнього та внутрішнього

інвестування;

- ресурсозабезпеченості підприємства;
- ефективному моніторингу ринку, дослідженню конкурентного середовища;
- визначенні ефективної довготривалої стратегії економічного зростання;
- наданні державних гарантій захисту прав інтелектуальної власності.

На сьогодні українські підприємства не є конкурентоспроможними на світовому ринку, тому актуалізується питання залучення нових інвестицій та впровадження інноваційних процесів у всі сфери виробництва. І через це інвестиційно-інноваційний потенціал має важливе місце в діяльності вітчизняних підприємств.

Література

1. Крисько Ж. Л. *Економічна сутність інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства* / Ж. Л. Крисько // *Економічний простір: зб. наук. праць.* – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2014. – № 89. – С. 168-176.
2. Федоренко В. Г. *Шляхи підвищення ефективності інвестицій в Україні* / В. Г. Федоренко – К. : Науковий світ, 2003. – 724 с.
3. Гринько Т. *Щодо інноваційного потенціалу як складової частини інноваційної активності підприємств* / Т. Гринько // *Економіст.* – 2010. – № 2. – С. 56-58.

Ілечко Аліна

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Овсянюк-Бердадіна О.Ф.)

ФІНАНСОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Для того, щоб підприємство було прибутковим потрібно правильно і раціонально організувати його фінанси. Це завдання виконується через визначення напрямів ефективного вкладання капіталу, оцінювання раціональності його використання, що дозволяє:

- визначити суму фінансових ресурсів, яку підприємство має додатково залучити, вибудовуючи фінансові відносини з державою,

комерційними банками та іншими контрагентами;

- визначити умови, за яких ці фінансові ресурси можуть бути отримані;
- визначити основні напрями використання підприємством позикових фінансових ресурсів;
- встановити терміни повернення отриманих кредитів.

Завдяки цьому, підприємство може сформувати дієвий механізм фінансового забезпечення господарської діяльності, який дасть можливість мобілізувати наявні та залучені фінансові ресурси.

І. Ю. Єпіфанова виділяє три взаємопов'язані етапи фінансового забезпечення [2]:

1. Формування необхідного обсягу фінансового забезпечення діяльності, що передбачає: визначення загальної потреби у фінансових ресурсах; визначення обсягу внутрішніх та зовнішніх фінансових ресурсів; визначення форм і методів фінансування;
2. Використання сформованих фінансових ресурсів у процесі діяльності.
3. Отримання ефекту від використаного фінансового забезпечення.

Розвиток малого бізнесу є потужним фактором структурної перебудови економіки, прискорення науково-технічного прогресу, формування нового соціального прошарку. Малий бізнес створює 50-60% валового внутрішнього продукту та забезпечує 50- 70% зайнятості населення в країнах, дає можливість розвиватись великому бізнесу, сприяє розвитку конкуренції, наповнює ринок товарами і послугами повсякденного користування, тощо [1].

На сьогодні в Україні ринок в більшості монополізований великими підприємствами. Стимулювання розвитку підприємництва є одним з визначальних пріоритетів державної політики для того, щоб протидіяти ризикам загострення економічної депресії, завдяки цьому стає можливим досягнення стратегічних цілей соціально- економічного розвитку: створення нових робочих місць; підвищення рівня доходів; формування на місцевих ринках конкурентного середовища щодо пропозиції товарів та послуг, підвищення їх якості; збільшення надходження капіталу до регіональної (та національної) економіки; збільшення надходжень до Державного та місцевих бюджетів; уповільнення обсягів трудової міграції активної частини працездатного населення за кордон; збільшення у суспільстві прошарку середнього класу.